

А.А. Дубініна, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.М. Летуґа, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

П.Р. Венскутоніс, Dr., Prof. (*Каунаський технологічний університет, Каунас, Литва*)

ПЕРЕВАГИ Й АКТУАЛЬНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Формування інноваційної економіки, потреба у швидкій адаптації до запитів і вимог динамічно мінливого світу потребує модернізації системи освіти, що є основою динамічного економічного зростання та соціального розвитку суспільства, фактором благополуччя громадян та безпеки країни. Можливість отримання якісної освіти продовжує залишатися однією з найбільш важливих життєвих цінностей громадян, вирішальним фактором соціальної справедливості. Стратегічною метою в галузі освіти в усьому світі сьогодні є підвищення доступності якісної освіти, що відповідає сучасним запитам суспільства и кожного громадянина.

Одним з варіантів вдосконалення системи заочної освіти є впровадження системи дистанційного навчання. Дистанційна освіта – це якісно новий, прогресивний вид навчання, що виник в останній третині ХХ століття, завдяки новим технологічним можливостям, що з'явилися в результаті інформаційної революції на основі ідеї відкритої освіти. Історія дистанційного навчання бере свій початок в середині 1800-х років під час аграрної епохи. Дистанційне навчання з'явилося за необхідності в освіті географічно віддаленому населенню від університетів, вперше дистанційне навчання було в формі заочного навчання.

Останнім часом уряди багатьох країн оголосили розвиток дистанційної освіти пріоритетним напрямом і регулярно виділяють на його розвиток значну частину бюджету. У США зараз більше 300 університетів пропонують дистанційне навчання. За даними опитувань, 57% американських викладачів вважають, що результати дистанційної освіти не поступаються або навіть перевершують результати традиційних занять. 33,3% опитаних розраховують, що в найближчі роки результати дистанційного навчання навіть перевершать результати класичного навчання.

Система дистанційної освіти надає рівні можливості школярам, студентам, людям з ослабленим здоров'ям, інвалідам, безробітним,

цивільним и військовим фахівцям в будь-яких районах країни і за кордоном реалізувати права людини на освіту й отримання інформації. Особливо це важливо для людей із обмеженими фізичними можливостями, які в основному позбавлені можливості отримати спеціальну освіту. Зростаюча конкуренція на сайті праці обумовлена не тільки демографічним фактором, але і стрімко зростаючою тенденцією заміни людей на виробництві робототехнікою.

Перспективи розвитку дистанційної освіти пояснюються багатьма її перевагами перед іншими формами освіти. Найсуттєвіші – гнучкість и доступність. Люди можуть навчатися за обраною ними програмою, не покидаючи свій будинок або місце роботи, перебуваючи практично в будь-якій точці земної кулі, де є доступ до інтернету. Все, що необхідно для дистанційного навчання, – це комп'ютер із доступом в інтернет. Навчальні матеріали, лекції та завдання відправляються в електронному вигляді. Крім того, є можливість безпосередньо, індивідуально спілкуватися з вашим лектором за допомогою електронної пошти або через Skype.

Навіть найкраща система навчання не ідеальна. У цьому сенсі дистанційне навчання не є винятком з правил і має ряд проблемних моментів, наприклад, некоректне використання інформаційних технологій, відсутність соціальної взаємодії. Однак ці недоліки не надають значного впливу на якість і ефективність дистанційного навчання. В окремих випадках відсутність у користувача належної кваліфікації в області комп'ютерних технологій може призвести до зниження використання в повній мірі потенційних можливостей як викладача, так і учня.

Одним з найбільших недоліків онлайн-навчання є відсутність соціальної взаємодії, що сприяє підвищенню ефективності процесу навчання. Ця проблема теж вирішується шляхом проведення вебінарів, семінарів, конференцій, презентацій онлайн. Без сумніву, дистанційне навчання не зможе стати повноцінною заміною традиційного навчання. Воно не в змозі створити студентську атмосферу и замінити живе спілкування з викладачем.

Але воно дійсно може стати найбільш перспективною формою заочного навчання, враховуючи, що при можливості великих початкових інвестицій, необхідних для розгортання навколо студента розгалуженого інформаційного середовища, в майбутньому витрати зі збільшенням числа студентів, будуть рости дуже слабо, тоді як для традиційних форм ростуть майже лінійно. Таким чином, дистанційне навчання в даний час є найперспективнішою, швидкозростаючою і досить ефективною системою освіти.